

CONSULTA PÚBLICA PRÈVIA SOBRE EL PROJECTE D'ORDENANÇA REGULADORA DELS SISTEMES D'APROFITAMENT D'AIGÜES GRISES

D'acord amb el que es preveu a l'article 133 de la Llei 39/2015, d'1 d'octubre, del procediment administratiu comú de les administracions públiques, amb l'objectiu de fomentar i millorar la participació ciutadana en el procediment d'elaboració de les normes, amb caràcter previ a l'elaboració del nou projecte de disposició normativa sobre l'ordenança reguladora dels sistemes d'aprofitament d'aigües grises (en endavant OAG), es substancia la consulta pública, a través del portal web de l'Ajuntament de Barcelona, amb l'objectiu de recollir l'opinió dels ciutadans i organitzacions més representatives potencialment afectades per la futura norma i sobre:

- a) Antecedents i problemes que es vol solucionar amb la iniciativa.
- b) La necessitat i oportunitats de la seva aprovació.
- c) Objectius perseguits per la normativa.
- d) Les possibles solucions alternatives regulatòries i no regulatòries.

En compliment del que s'esmenta, es descriu a continuació el marc en el què es planteja aquest nou projecte normatiu:

a) ANTECEDENTS I PROBLEMES QUE ES VOL SOLUCIONAR AMB LA INICIATIVA

L'aigua és font de vida, per tant és un bé a preservar. Des d'un punt de vista antropocèntric, l'aigua és un dret humà fonamental, però el seu valor va més enllà: és un bé extraordinari i imprescindible per a la vida terrestre. Per tant és absolutament necessari, encara que sigui per supervivència, tenir cura d'aquest recurs tan preuat.

La intervenció de les ciutats en el cicle natural de l'aigua és decisiva, per tant cal gestionar-lo d'una manera responsable i sostenible. A la nostra ciutat, on el clima mediterrani, amb un règim de pluges irregulars i amb un risc de sequera endèmic i recurrent, els recursos hídrics són un bé molt preuat per la seva irregular disponibilitat.

El canvi climàtic és un fet, que suposa un dels grans reptes de la humanitat pel segle XXI. Algunes de les seves conseqüències actualment ja són visibles i per tant cal actuar urgentment. L'escalfament global, a més d'un augment de la temperatura mitjana de la terra, provoca una alteració profunda de la pluviometria, tant en quantitat com en distribució, afavorint els fenòmens meteorològics extrems i l'augment dels períodes de sequera. A Barcelona, es preveu una disminució de la pluviometria mitjana a la ciutat de Barcelona d'entre un 14% i un 26% a finals de segle, respecte de la pluviometria mitjana del període 1971-2000. En aquest escenari, esdevé imprescindible avançar en l'aprofitament dels recursos hídrics de proximitat alternatius a l'aigua potable.

En aquest context, és obvi que qualsevol iniciativa tendent a substituir aigua potable per recursos hídrics alternatius redundarà en un estalvi addicional dels recursos provinents de conques llunyanes com la del Ter, o d'un recurs proper, però que implica un elevat consum energètic, com és l'aigua dessalada. A més de l'estalvi d'aigua, l'aprofitament dels recursos de proximitat alternatius a l'aigua potable millora la resiliència de la ciutat davant períodes de sequera.

També cal destacar que un dels objectius ambientals de Barcelona, expressat a través dels Programes d'Acció Municipals (PAM) i del Compromís Ciutadà per la Sostenibilitat de Barcelona, és disminuir el consum d'aigua urbà i avançar en el seu ús eficient, amb la col·laboració activa de tots els sectors implicats. El [Pla tècnic per](#)

[a l'aprofitament dels recursos hídrics alternatius de Barcelona](#), publicat al 2020, inclou el desenvolupament de les aigües grises en la seva tercera línia d'acció.

Adicionalment, l'any 2021 es va publicar el Pla d'acció per l'emergència climàtica 2030, com a resultat de la integració del Pla Clima aprovat el 2018 i la Declaració d'emergència climàtica de Barcelona del 2020. Aquest Pla inclou l'acció 5.6. Aprovar una ordenança que obligui a la utilització d'aigües grises, pluvials o regenerades en nous edificis o grans rehabilitacions; i l'acció 8.9. Potenciar l'ús de les aigües grises en els nous desenvolupaments d'habitatges o en les rehabilitacions i per a usos industrials, i estudiar-ne la inclusió en revisions futures de l'Ordenança de medi ambient de Barcelona, totes dues accions planificades pel 2025.

Així, en un marc general de les polítiques d'estalvi d'aigua, sorgeix la necessitat de crear la present ordenança, amb la finalitat d'acomplir amb aquests compromisos de ciutat i utilitzar sistemes d'estalvi d'aigua. Amb aquest objectiu, la present ordenança també ha de basar-se en l'evolució de la tècnica, utilitzant la millor tecnologia disponible amb els materials menys nocius per al medi ambient.

Actualment ens trobem des del dia en situació d'Emergència 1 del protocol per situació de sequera des de la data de 1 de febrer de 2024, i l'activació de l'Alerta per situació de sequera es va produir el 22 de novembre de 2022. La situació d'extrema sequera en diverses unitats d'explotació de les Conques Internes, és molt greu i calen mesures estructurals que incrementin la resiliència davant els episodis de sequera, com el desenvolupament de l'OAG.

b) LA NECESSITAT I OPORTUNITATS DE LA SEVA APROVACIÓ

Les aigües grises formen part d'una família de recursos hídrics alternatius (aigües pluvials, aigües freàtiques, etc) aptes per a ser emprats en usos que no requereixen condicions de potabilitat.

Amb l'objectiu d'aprofundir en l'aprofitament de les aigües grises com a recurs potencial i la seva implantació a la ciutat de Barcelona, els principals factors a tenir en compte per a l'aprofitament d'aquestes aigües són els següents:

- Les aigües grises s'han de tractar abans de la seva reutilització. Aquest tractament normalment consisteix en un procés físic i/o químic, desinfecció i emmagatzematge. Per tant es requereix l'ús de depuradores adequades al volum a tractar i que normalment s'ubiquen al propi edifici, donant cobertura a tots els veïns connectats.
- Cal definir els criteris tècnics de disseny, instal·lació, inspecció i manteniment dels sistemes, per garantir el seu correcte funcionament durant el seu període d'explotació.

Es per tot això, que la ciutat de Barcelona necessita regular els sistemes d'aprofitament d'aigües grises mitjançant la creació d'una nova ordenança.

La protecció del medi ambient és un valor social que s'ha de fomentar des de les administracions públiques. Aquesta protecció, en virtut de les potestats atribuïdes pels municipis en matèria de medi ambient, esdevé servei públic obligatori en poblacions de més de 50.000 habitants tal com estableix l'article 26.1d) de la Llei 7/1985, de 2 d'abril, reguladora de les bases de règim local.

És competència dels Ajuntaments impulsar les polítiques que facin possible l'estalvi dels recursos hídrics per a preservar l'aigua potable per l'abastament de la població, així com garantir el manteniment dels cabals ecològics de les masses d'aigua superficial, així com l'aprofitament sostenible de les aigües subterrànies i altres recursos.

La regulació de la instal·lació de sistemes d'aprofitament d'aigües grises és una competència municipal, ja que no existeix una legislació de rang superior que actualment legisli l'aprofitament de les aigües grises.

c) OBJECTIUS PERSEGUITS PER LA NORMATIVA

L'objectiu perseguit per aquesta ordenança és estalviar aigua potable, per a preservar l'aigua de boca per als usos que requereixin la qualitat de l'aigua per al consum humà, segons Reial decret 3/2023 pel qual s'estableixen els criteris tecnosanitaris de la qualitat de l'aigua de consum. El potencial d'estalvi d'aigua potable mitjançant la instal·lació de sistemes d'aprofitament d'aigües grises és molt elevat, podria arribar fins un 30% del consum total d'aigua en el sector residencial.

Per tal d'arribar aquest potencial d'estalvi, es necessita regular l'obligatorietat d'incorporar sistemes d'aprofitament d'aigües grises en els edificis i construccions situats dins el terme municipal de Barcelona, ja siguin de titularitat pública o privada, en determinats usos, com són l'ús de descàrrega de sanitaris, reg per degoteig i baldeig de carrers en espais públics.

d) SOLUCIONS ALTERNATIVES REGULATÒRIES I NO REGULATÒRIES

En l'actualitat no existeix a nivell estatal o autonòmic, una regulació que estableixi en quins supòsits i amb quines condicions és obligatori dotar a les edificacions amb instal·lacions d'aigües grises.

Pel que fa a l'àmbit d'aplicació, a nivell municipal, s'està impulsant mitjançant el planejament, concretament en la Modificació del Pla General Metropolità (MPGM) per a la millora urbanística i ambiental dels barris de Gràcia, en la MPGM per un 22@ més inclusiu i sostenible, així com altres noves modificacions del Pla General Metropolità, en la que és obligatori instal·lar sistemes d'aprofitament d'aigües grises en els següents dos casos: a) Les noves edificacions residencials i tots els nous establiments hotelers han d'incorporar sistemes d'aprofitament d'aigües grises, amb dipòsit separat del d'aigües pluvials; i b) En el cas de grans rehabilitacions i canvi d'usos a residencial, els edificis han d'incorporar sistemes d'aprofitament d'aigües grises amb dipòsit separat del d'aigües pluvials.

En relació a la normativa relativa al disseny, manteniment i gestió de les instal·lacions, en els darrers anys, s'han publicat normes i guies tècniques, però sense un marc normatiu obligatori.

En primer lloc, pel que fa a les condicions dels sistemes, cal destacar que les lleis i normatives que regulen els sistemes d'aigua potable no tenen un equivalent per sistemes de recursos hídrics alternatius (aigües grises, pluvials, etc). A nivell espanyol tampoc es disposa d'una normativa estatal i vinculant en aquest tema.

La inexistència d'un marc legal que reguli el funcionament i requisits de les instal·lacions de reutilització de les aigües en la edificació, ha obligat a molts municipis ha desenvolupar ordenances d'estalvi d'aigua. Aquestes ordenances són més exigents, limiten l'origen de les aigües grises i en restringeixen el seu ús posterior. Alguns exemples d'aquests municipis serien: Sant Cugat, Sabadell, Sant Adrià del Besòs, Vendrell o Igualada.

L'expansió de les ordenances d'estalvi d'aigua als municipis catalans va augmentar gràcies a l'aprovació de l'Ordenança Tipus per a l'Estalvi d'Aigua per part de la Diputació de Barcelona durant l'any 2005. Aquesta ordenança marc volia servir de model per fomentar l'estalvi d'aigua als municipis en base a dos objectius principals: promoure l'aprofitament dels recursos hídrics alternatius i augmentar l'eficiència en l'ús de l'aigua mitjançant la incorporació de mecanismes d'estalvi d'aigua a l'interior i exterior de les llars.

En segon lloc, no existeix una legislació internacional acceptada per a la qualitat de les aigües grises ni tampoc legislació catalana o espanyola específica per a aquest recurs. Per aquest motiu, fins a la data s'havia considerat com a guia de la qualitat de les aigües grises els valors establerts pel Reial Decret RD1620/2007 d'aigües regenerades.

Cal destacar es va publicar a l'any 2021 la Norma UNE-EN 16941-2 "Sistemes in situ d'aigua no potable. Part 2: Sistemes per a la utilització d'aigües grises tractades", i que proposa uns requeriments de qualitat segons

la BS 8525 8525-2:2011 Greywater systems. Domestic greywater treatment equipment. Requirements and test methods.

e) CANALS PER FER APORTACIONS

La ciutadania i les organitzacions que ho considerin adient poden, en exercici del dret que els reconeix l'article 133.1 de la Llei 39/2015, remetre les seves opinions i aportacions sobre els aspectes plantejats a través de qualsevol dels mitjans admesos per l'article 16 de l'esmentada Llei 39/2015. Les aportacions presentades s'han d'adreçar a la Direcció de Serveis d'Assessorament Jurídic, Gerència Mobilitat, Infraestructures i Serveis Urbans Urbanisme i Habitatge.

Barcelona, 5 de març de 2024